

Matkailuliikkumisen kokonaishallinta

Tutkimuksella tulosta, Matkamessut 18.1.2024

Matkailuliikkumista harvaan asutuilla alueilla

Saavutettavuus harvaan asutuilla alueilla

- Matkailuelinkeinon kannalta on perusedellytys, että alueet ovat helposti saavutettavissa (sis. myös siirtymät ja liikkuminen matkakohteessa ja lähialueilla)
- Saavutettavuus pitää sisällään vahvasti myös digitaalisen löydettävyyden ja ostettavuuden

Älykkään matkailuliikkumisen yleiset kehitystarpeet

- Saavutettavuuden parantaminen
- Kestävän matkailun edistäminen: resurssien jakaminen, päästöjen vähentäminen ym.
- Liikkumispalveluiden saatavuus ja niiden aikataulujen yhteensopivuus haasteet
- Matkailu- ja liikkumispalveluiden datan ja tietorakenteiden yhteen tuominen ja toimialojen välisen tiedonkulun kehittäminen ja yhteisten kehitystavoitteiden määrittäminen

SAAVUTETTAVUUS
Matkailuliiketoiminnan elinehto

Strateginen kehitystavoite kansallisesti ja alueellisesti sekä kohde- ja yritystasolla
 Millä tavoin kohde on tavoitettavissa; miten kohde löytyy ja miten kohteeseen pääsee fyysisesti, miten kohdetta tehdään näkyväksi ja markkinoidaan, miten saavutettavuutta johdetaan ja hallitaan?

MATKAILULIIKKUMINEN

Matkailuliikkuminen on liikkumista, jota tapahtuu matkailun aikana ja joka mahdollistaa matkailun. Matkailuliikkuminen pitää sisällään liikkumisen kohteeseen ja sieltä pois sekä liikkumisen kohteessa. Matkailuliikkuminen voi olla elämyksellistä tai itsessään elämys.

Matkaketjut

Liikkumisen palveluiden alue-, kohde- yritys- ja tuotehallinta ja tarjonta
 Palvelut, aktiviteetit, nähtävyydet ja reitistöt osana liikkumisen kokonaisuutta

TEEMALLINEN KEHITTÄMINEN

Raide- ja maantieliikenne
 Lentomatkailu
 Laiva- ja lauttaliikenne
 Pyörämatkailu
 Reitistöt
 Sähkölentokoneet
 Koululaiskuljetukset
 Työmatkaliikenne
 Palveluliikenne
 Harrastekuljetukset
 Tavarakuljetukset
 Sote-kuljetukset

FYYSINEN SAAVUTETTAVUUS

Miten muista maista päästään kohteeseen ja miten kohteen sisällä liikutaan?
 Liikenteen infrastruktuurin vastaaminen matkailijoiden, asukkaiden ja yritysten tarpeisiin.
 Lento-, raide- ja tieliikenne sekä reittiverkostot.
 Lakisääteiset palvelut
 Markkinaehtoiset palvelut
 Strategiset valinnat

DIGITAALINEN SAAVUTETTAVUUS

Miten tarvittava tieto on saavutettavissa eri kanavissa?
 Neljä osa-aluetta: havaittavuus, ymmärrettävyys, hallittavuus ja toimintavarmuus.
 Tietoliikenteen infrastruktuurin vastaaminen matkailijoiden, asukkaiden ja yritysten tarpeisiin.
 Tieto ja tietoarkkitehtuuri: tiedon saatavuus, laatu ja volyymit.
 Tietokannat, myynnin- ja markkinoinnin kanavat, maksujärjestelmät.

HALLINTO

Kansallinen sääntely ja ohjaus:
 Ohjaavat ministeriöt: matkailu, TEM
 liikkumiinen, LVM
 Toimivaltaiset viranomaiset: ely:t ja kunnat
 Kohdehallinto:
 Visit-organisaatiot, yhdistykset, kehitysyhtiöt ja kunnat

Saavutettavuusdirektiivi

ESTEETTÖMYYS

Matkailua kaikille: huomioidaan eri käyttäjäryhmien vaatimuksia.
 Matkan suunnittelu, varaaminen, kohteeseen pääsy sekä kohteessa olemisen ja liikkumisen tulee onnistua kaikilta.

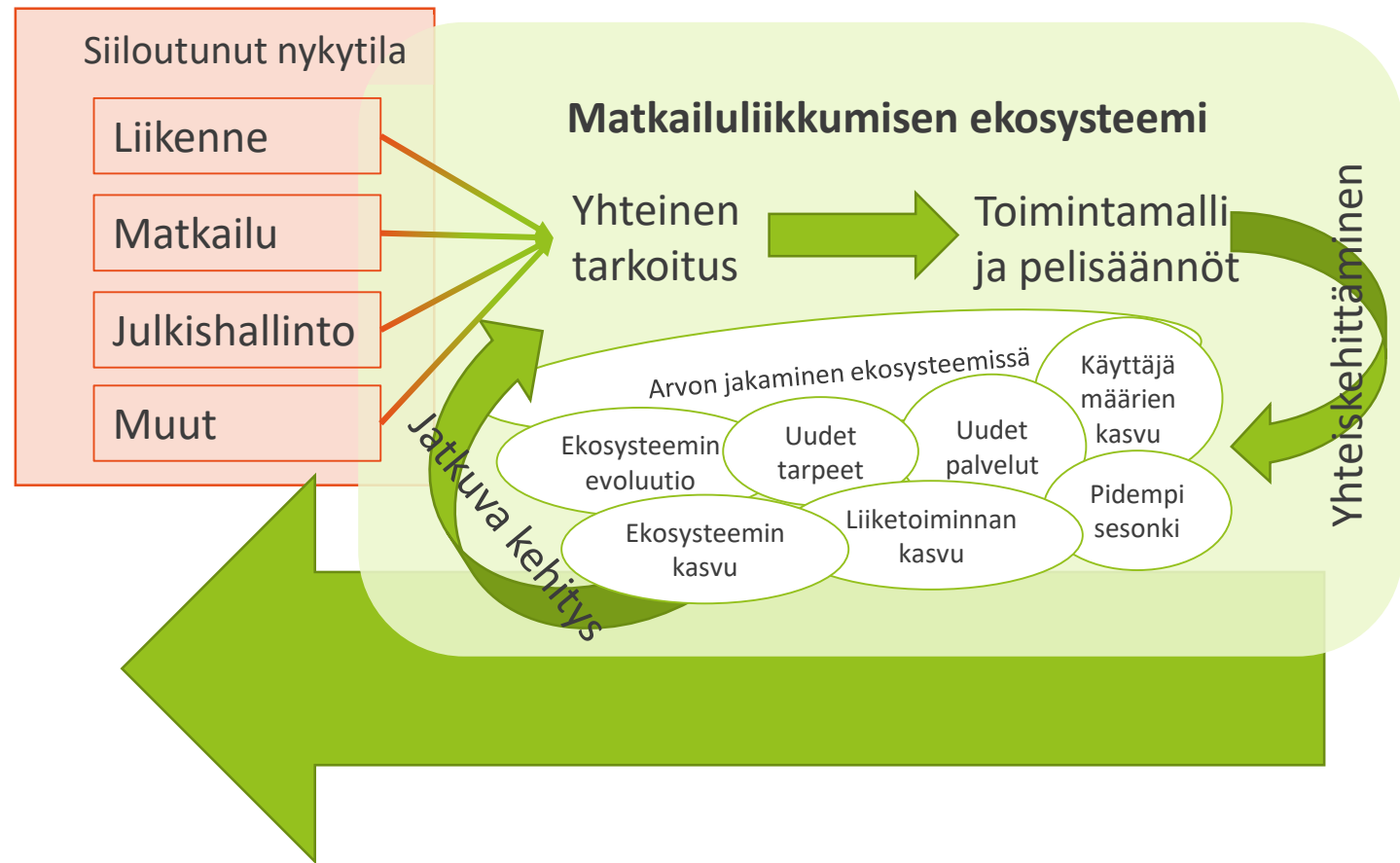

Siiloutuneesta nykytilasta kohti matkailuliikkumisen ekosysteemiä

Toimiala-, alue- ja hallintorajat ylittävän matkailuliikkumisen ekosysteemin organisoituminen

- Hajanaisista ja erillisistä matkailun ja liikenteen toimialoista kohti matkailuliikkumisen ekosysteemiä ja palvelualustoja

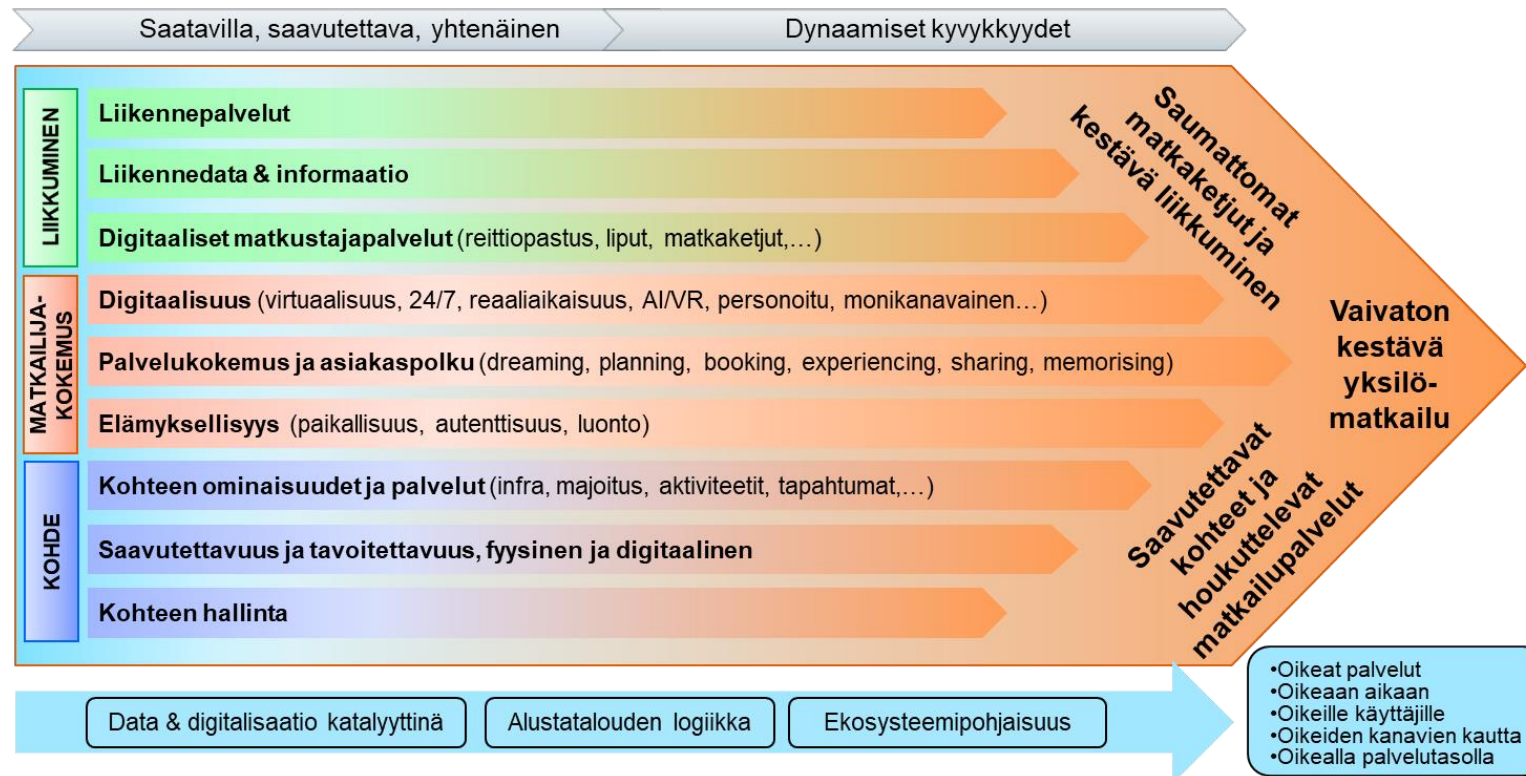

Visio 2030: Vaivaton kestävä yksilömatkailu

Kehittyvä matkailuliikkumisen ekosysteemi ja kehittyvät alustaratkaisut mahdollistavat

- Saumattomat matkaketjut ja kestävä liikkuminen
- Helposti saavutettavat kohteet ja houkuttelevat matkailupalvelut
- Vaivattoman kestävä yksilömatkailun myös harvaan asutuilla alueilla
- Haja-asutusalueiden liikkuamisen palvelutason parantamisen

Kokonaishallinta edellyttää kokonaiskuvaa

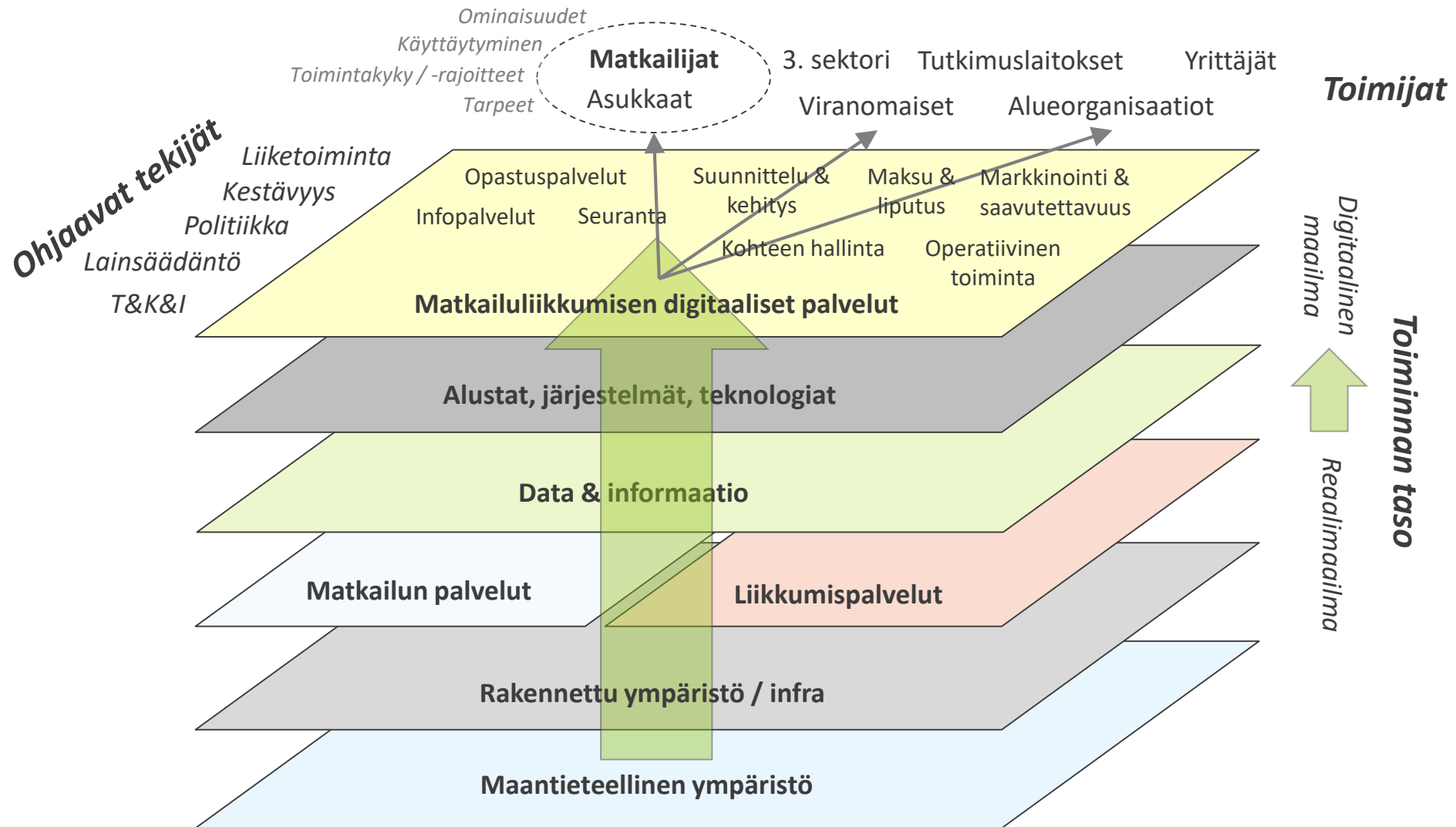
Matkailuliikkumisen keskeisten toimijoiden tunnistaminen kansallisesti, alueellisesti ja kohdekohtaisesti

- Hallinnollisen kentän risteyspinnat matkailu- ja liikenteen toimialojen välillä: vastuutahot, lakisääteiset velvoitteet ja liikennepalveluita hankkivat tahot
- Toimialapalveluiden tuottajien keskusteluyhteyden avaaminen tai vahvistaminen: TEM, LVM, Fintraffic, Visit Finland?

Tarvitaan malleja matkailuliikkumisen kokonaiskuvan rakentamiseen

- Uusien toimintakäytänteiden ja -mallien luominen (Ruka-Kuusamon alueen saavutettavuusfoorumi)
- Toiminnan ja hankintojen uudelleen organisointi (Tunturi-Lapin alueellinen kestävän liikkumisen strategia → Traficom-hakemus yhteisestä alueellisesta resurssista)

Dataintensiivisten matkailuliikkumispalveluiden rakentumisen polku

Kiitos!

Maria Hakkarainen
Yliopistonlehtori
Lapin yliopisto

Toni Lusikka
Senior Scientist
VTT

